

NA RUTA XACOBEOA MARÍTIMA

INTERESANTE NAUFRAXIO MODERNO PRETO DE ONS

Por: Yago Abilleira Crespo

Recentemente acaba de finalizar o “Proxecto Cíes”, que supuxo unha gran colaboración por parte da Armada. No marco desa colaboración, a Armada facilitou varias posicións de posibles naufraxios. Unha delas está en alta mar, á altura da illas de Ons. A documentación indica que, posiblemente, corresponda co naufraxio dun esquecido barco de guerra a vapor, ó CONDE DE VENADITO. Imos recuperar a súa historia.

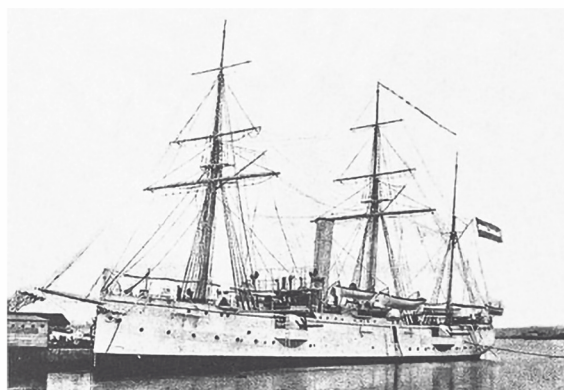
Era un buque militar, sendo máis técnicos, un cruceiro non protexido de segunda clase. Pese a ter apenas 64 metros de eslora (longo), tiña 4 canóns de 120 mm, outros 2 de 70 mm, 4 metralladoras e 2 tubos lanzatorpedos. Non era un barco que puidese gañar batallas... pero tampouco había que perdelo de vista. Foi construído en Cartagena (Murcia) e rematado en 1891. Aínda que tiña máquina de vapor, contaba tamén con mastros e velas, deste xeito, podía aforrar o escaso e caro carbón, ou incluso seguir navegando en caso de importante avaría na maquinaria.

Ó principio participou en actos protocolarios e diplomáticos, pero pouco lle durou a vida pacífica. Os seus primeiros canonazos de combate foron na inacabable guerra do Rif (Norte de África), onde realizou bombardeos ofensivos e defensivos, cubrindo ás tropas españolas que se retiraban. No ano 1895 foi destinado ó Caribe, participando en operacións contra os insurrectos cubanos, pois daquela Cuba aínda era española.

A guerra de 1898, contra os Estados Unidos, sorprendeulle no porto de La Habana. Dende alí fixo algunha patrulla, para espantar ós buques americanos que bloqueaban o porto, con tal éxito que se viron obrigados a mandar máis barcos, os cales non puideron participar noutras operacións contra a illa. Importante triunfo para unha embarcación desas características. Ó rematar os combates, como seguía a flote e aínda podía navegar (algo ranquéante, iso si), volveu a España traendo os restos do famoso Cristóbal Colón (paisano da Ría de Pontevedra, segundo moitos) e do Capitán de Navío Joaquín Bustamente, heroe da Guerra de Cuba e inventor dunha excelente mina marítima para afundir barcos inimigos.

Xa en España, foi brevemente destinado ó Cantábrico, onde participou en labores de vixilancia e rescate de náufragos. No ano de 1900 chegou a Ferrol onde foi dado de baixa coma buque de guerra. Tras desmontárselle o armamento, blindaxe e moitas pezas útiles acabou usado coma escola de torpedistas en Ferrol, e logo coma pontón (almacén). En 1929 foi remolcado ata a *Escuela Naval de Marín*, onde serviu coma cuartel flotante. Finalmente acordouse que fora usado coma albo nunhas prácticas de tiro. Acabou afundido tras a primeira salva do cruceiro *Libertad* (ex *Príncipe Alfonso* e futuro *Galicia*) a mediados de Xuño de 1936, días antes do comezo da Guerra Civil. A prensa da época dedicoulle unhas cariñosas palabras a este buque que, literalmente, foi útil ó seu país ata ó final.

Precisaríamos de máis estudos e comprobacións, pero todo apunta a que a posición deste histórico barco de guerra xa se pode indicar nas cartas náuticas. Iso si, demasiado profundo coma para ser mergullado, para desgraza dos que temos esa fermosa afección.

O Colón, buque xemelgo do Conde de Venadito. Fonte todoavante

Fontes:

www.todoavante.es

Xornal El Correo Gallego 19-Xun-1936